

PL

PL

PL

KOMISJA EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 9.3.2010
KOM(2010) 76 wersja ostateczna

2010/0044 (COD)

Wniosek

DECYZJA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

ustanawiająca działanie Unii Europejskiej na rzecz znaku dziedzictwa europejskiego

{SEK(2010) 197}
{SEK(2010) 198}

UZASADNIENIE

1. WPROWADZENIE

Niniejszy wniosek dotyczący decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady, zawiera propozycję wprowadzenia znaku dziedzictwa europejskiego, który ma na celu wzmocnienie poczucia przynależności obywateli europejskich do Unii Europejskiej, w oparciu o wspólne elementy historii i dziedzictwa kulturowego, a także uznanie walorów różnorodności oraz wzmocnienie dialogu międzykulturowego. Zadaniem znaku jest zatem wyeksponowanie wartości i nadanie odpowiedniej rangi obiektom, które odegrały kluczową rolę w historii i procesie powstawania Unii Europejskiej, a także pogłębienie u obywateli europejskich zrozumienia procesu budowania Europy oraz wspólnego, a jednocześnie różnorodnego dziedzictwa kulturowego, szczególnie związanego z wartościami demokratycznymi i prawami człowieka, które leżą u podstaw integracji europejskiej. W ten sposób znak dziedzictwa europejskiego pomoże przybliżyć Europę obywatelom.

Wartość dodana znaku dziedzictwa europejskiego w stosunku do innych inicjatyw w dziedzinie dziedzictwa kulturowego, takich jak lista światowego dziedzictwa UNESCO lub „europejskie szlaki kultury” Rady Europy, jest następująca: po pierwsze inicjatywa ta oparta jest na przywoływanych przez te obiekty europejskich treściach i symbolice, a w mniejszym stopniu na walorach estetycznych. Po drugie nacisk położony jest nie na konserwację, ale na promowanie obiektów i ułatwianie dostępu do nich, w tym opracowywanie stosownej informacji na temat ich europejskiego charakteru oraz organizację wydarzeń o charakterze edukacyjnym adresowanych w szczególności do młodzieży. Po trzecie nacisk zostanie położony na budowanie przez obiekty opatrzone znakiem sieci kontaktów w celu wymiany dobrych praktyk oraz inicjowania wspólnych projektów.

Wniosek jest odpowiedzią na konkluzje Rady Ministrów Unii Europejskiej przyjęte podczas spotkania w dniu 20 listopada 2008 r., w których zachęca ona Komisję Europejską do przedstawienia odpowiedniego wniosku dotyczącego stworzenia przez Unię Europejską znaku dziedzictwa europejskiego i określającego praktyczne uwarunkowania realizacji tego projektu.

2. PRZEBIEG PROCEDURY

Pierwotna koncepcja znaku dziedzictwa europejskiego powstała w 2005 r. jako odpowiedź na problem braku łączności między UE a jej obywatelami. Wynika on w dużym stopniu z braku znajomości historii Europy, roli Unii Europejskiej i wartości leżących u jej podstaw.

Pierwotnie program utworzony został w kwietniu 2006 r. w ramach inicjatywy międzyrządowej kilku państw europejskich. Jego celem było wzmocnienie u obywateli europejskich poczucia przynależności do Europy oraz promowanie tożsamości europejskiej poprzez upowszechnianie wiedzy o wspólnej historii i dziedzictwie Europy, w szczególności wśród młodzieży. Do dziś znak przyznano łącznie 64 obiektom usytuowanym w 17 państwach członkowskich UE, a także w Szwajcarii. Praktyczne ustalenia dotyczące inicjatywy okazały się jednak

niedoskonałe i nie udało się zatem wykorzystać jej całego potencjału. Właśnie dlatego, podobnie jak w przypadku Europejskich Stolic Kultury, państwa członkowskie w konkluzjach Rady z listopada 2008 r. zwróciły się do Komisji Europejskiej o przekształcenie znaku dziedzictwa europejskiego z obecnej formy inicjatywy międzyrządowej w formalne działanie Unii Europejskiej, aby usprawnić jej funkcjonowanie i zagwarantować długoterminowy sukces.

Oczekuje się, że zaangażowanie UE w inicjatywę znaku dziedzictwa narodowego zwiększy koordynację działań podejmowanych przez państwa członkowskie i przyczyni się do opracowania i odpowiedniego stosowania wspólnych, jasnych i przejrzystych kryteriów wyboru, jak również nowych procedur wyboru i monitorowania inicjatywy, gwarantując, że wyselekcjonowane obiekty są odpowiednie w stosunku do przyjętych celów. Oczekuje się, że inną korzyścią płynącą z działania UE będzie zwiększenie liczby państw członkowskich uczestniczących w inicjatywie oraz rozwiązanie problemów związanych z obecnym systemem rotacji sekretariatu.

Parlament Europejski po raz pierwszy poparł zmiany dotyczące znaku dziedzictwa europejskiego w rezolucji z dnia 29 listopada 2007 r. w sprawie odnowionej polityki turystycznej UE: Ku silniejszemu partnerstwu na rzecz turystyki europejskiej (2006/2129(INI)), w której proponuje „wsparcie utworzenia oznakowania dziedzictwa europejskiego, które miałyby na celu podkreślanie europejskiego wymiaru obiektów i zabytków Unii Europejskiej”, a następnie w rezolucji z dnia 10 kwietnia 2008 r. w sprawie europejskiej agendy kultury w dobie globalizacji (2007/2211(INI)), w której „opowiada się za utworzeniem znaku dziedzictwa europejskiego, które miałyby na celu podkreślanie europejskiego wymiaru dóbr kultury, zabytków, obiektów i miejsc pamięci, które są świadectwem historii i dziedzictwa Europy”.

3. KONSULTACJE Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI ORAZ OCENA WPLYWU

W następstwie konkluzji Rady i zgodnie z obowiązującymi procedurami Komisja Europejska rozpoczęła ocenę skutków i konsultację społeczną. Jej celem było stwierdzenie, czy działanie Unii Europejskiej w tym obszarze rzeczywiście jest uzasadnione i czy może ono wnieść wartość dodaną dla znaku dziedzictwa europejskiego, a jeżeli tak, to jaką formę powinno ono przyjąć. Projekt sprawozdania z oceny skutków został poddany dyskusji na posiedzeniu Rady ds. Ocen Skutków w dniu 25 listopada 2009 r. W następstwie tego posiedzenia oraz opinii przedstawionej przez Radę ds. Ocen Skutków do sprawozdania wprowadzono szereg zmian. Ostateczną wersję sprawozdania z oceny skutków oraz opinii Rady ds. Ocen Skutków opublikowano na stronie internetowej [http://ec.europa.eu/governance/impact/ia_carried_out/ia_carried_out_en.htm].

3.1. Konsultacje z zainteresowanymi stronami

Wieloetapowy proces konsultacji rozpoczęto w marcu 2009 r. Złożyły się na niego konsultacje internetowe, posiedzenia konsultacyjne otwarte dla obywateli oraz zainteresowanych stron, a także posiedzenie ekspertów wyznaczonych przez 27 państw członkowskich. Szczegółowe wyniki poszczególnych etapów konsultacji

włączone zostały do sprawozdania z oceny skutków i uwzględnione w procesie przygotowywania wniosku.

3.2. Spodziewane skutki

Analiza skutków wykazała, że główne bezpośrednie skutki funkcjonowania znaku dziedzictwa europejskiego widoczne będą w sferze socjalnej i społecznej. Będzie to między innymi lepszy dostęp do obiektów dziedzictwa kulturowego, w szczególności dla osób młodych, zwiększenie zainteresowania wspólnym dziedzictwem europejskim i wiedzy na jego temat, poprawa zrozumienia różnorodności kulturowej Europy, intensyfikacja dialogu międzykulturowego oraz silniejsze poczucie przynależności do Unii Europejskiej.

Można także spodziewać się korzyści gospodarczych, gdyż znak dziedzictwa europejskiego może mieć pozytywne skutki dla branży turystycznej na poziomie lokalnym, takie jak wzrost zatrudnienia. Wpływ na liczbę zwiedzających dany obiekt uzależniony jednak będzie od jakości i wiarygodności znaku, a zatem od prestiżu, jaki w przyszłości osiągnie ta inicjatywa.

3.3. Wybór instrumentu

W ramach oceny skutków znaku dziedzictwa europejskiego przeanalizowano trzy opcje polityczne. Pierwszą z nich jest utrzymanie znaku jako inicjatywy międzyrządowej, bez jakiegokolwiek działania na poziomie Unii Europejskiej. Drugą opcją jest utrzymanie znaku jako inicjatywy międzyrządowej, ale przy wsparciu finansowym z budżetu Unii Europejskiej. Trzecia opcja to przekształcenie znaku w inicjatywę Unii Europejskiej, decyzją Parlamentu Europejskiego i Rady, za przykładem Europejskich Stolic Kultury w 1999 r. Ta ostatnia opcja zawiera trzy subwarianty różniące się procedurą wyboru: wybór dokonywany przez państwo członkowskie w oparciu o wspólne europejskie kryteria, wybór dokonywany wyłącznie na poziomie europejskim, bez uwzględniania kraju pochodzenia obiektów, oraz trzeci subwariant: wstępna selekcja przeprowadzana na szczeblu krajowym i ostateczny wybór na szczeblu europejskim.

Opcje wymagające znaczącego wsparcia finansowego na rzecz rozwijania obiektów wyłączone zostały z dalszej analizy, gdyż w toku procesu konsultacyjnego wyłonił się jednoznaczny konsensus państw członkowskich, iż nowa inicjatywa powinna mieć ograniczony wpływ na budżety krajowe i Unii Europejskiej.

Porównanie trzech opcji wykazało, że przekształcenie znaku dziedzictwa narodowego w inicjatywę Unii Europejskiej decyzją Parlamentu Europejskiego i Rady przyniesie wyraźną wartość dodaną i korzyści, których nie mogłyby zapewnić państwa członkowskie przez samodzielne działanie, nawet przy wsparciu finansowym Unii Europejskiej. Wykazało ono także, że preferowaną procedurą wyboru obiektów do znaku jest połączenie wyboru na szczeblach krajowym i europejskim.

4. ASPEKTY PRAWNE WNIOSKU

4.1. Podstawa prawna

Podstawa prawna dla ustanowienia znaku dziedzictwa europejskiego zawarta jest w art. 167 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej. Artykuł ten stanowi, że Unia Europejska przyczynia się do „rozkwitu kultur państw członkowskich, w poszanowaniu ich różnorodności narodowej i regionalnej, równocześnie podkreślając znaczenie wspólnego dziedzictwa kulturowego”. Unia Europejska powinna również zachęcać państwa członkowskie do współpracy w dziedzinie kultury oraz, jeśli to niezbędne, wspierać i uzupełniać ich działania.

4.2. Zasada pomocniczości

Wniosek jest zgodny z zasadą pomocniczości. Uczestnictwo państw członkowskich będzie miało charakter dobrowolny, a zaangażowanie UE w inicjatywę znaku dziedzictwa narodowego, zgodnie z art. 167 Traktatu, będzie miało na celu zwiększenie koordynacji działań podejmowanych przez państwa członkowskie i wspieranie ich poprzez wkład w opracowanie i odpowiednie stosowanie nowych wspólnych, jasnych i przejrzystych kryteriów wyboru, jak również nowych procedur wyboru i monitorowania inicjatywy. Ocena skutków wykazała także, że działanie Unii Europejskiej przyniesie korzyści, których państwa członkowskie nie mogłyby osiągnąć przez samodzielne działanie.

4.3. Zasada proporcjonalności

Zaproponowany plan działań będzie miał bardzo ograniczony wpływ na budżety krajowe oraz Unii Europejskiej. Nie narzuca on na realizujące go służby nieproporcjonalnych ograniczeń w zakresie zarządzania.

4.4. Streszczenie wniosku

4.4.1. Cele

Międzyrządowa inicjatywa znaku dziedzictwa europejskiego powstała jako element działań mających na celu zbliżanie obywateli do Europy. Jest to szerokie i skomplikowane zagadnienie, które Unia Europejska próbuje rozwiązać na różne uzupełniające się sposoby, poprzez inicjatywy w zakresie komunikacji, kształcenia, kultury i propagowania postawy obywatelskiej. Aby odzwierciedlić ten szerszy proces, a zarazem specyficzny wkład, który wnieść może znak dziedzictwa europejskiego, Komisja proponuje trzy poziomy celów dla odnowionego znaku dziedzictwa europejskiego.

Ogólnym celem jest wzmocnienie u obywateli europejskich poczucia przynależności do Unii Europejskiej, opartego na wspólnych elementach historii i dziedzictwa kulturowego, a także na uznaniu walorów różnorodności i wzmocnieniu dialogu międzykulturowego. Odzwierciedla to ogólne założenia znaku dziedzictwa europejskiego i włącza go w ogólną politykę i cele Unii Europejskiej.

Pośrednimi celami znaku są wyeksponowanie wartości i nadanie odpowiedniej rangi obiektom, które odegrały kluczową rolę w historii i procesie powstawania Unii Europejskiej, a także pogłębienie u obywateli europejskich zrozumienia procesu

budowania Europy oraz wspólnego, a jednocześnie różnorodnego dziedzictwa kulturowego, szczególnie związanego z wartościami demokratycznymi i prawami człowieka, które leżą u podstaw integracji europejskiej. Jest to najogólniejsze ujęcie wpływu, jaki znak dziedzictwa europejskiego może wywrzeć samodzielnie.

Na bardziej podstawowym poziomie zestaw szczegółowych celów odnosi się do bezpośrednich korzyści jakie przynieść mogą obiekty, indywidualnie i zbiorowo, w wyniku działań związanych z otrzymaniem znaku dziedzictwa europejskiego lub jakie wnieść mogą nowe zasady organizacji.

4.4.2. *Uczestnictwo w działaniach*

Ze względu na charakter znaku dziedzictwa europejskiego i jego cele Komisja proponuje, aby działanie rozpoczęło się z udziałem 27 państw członkowskich. Uczestnictwo państw członkowskich będzie miało charakter dobrowolny. Jeśli wystąpi taka potrzeba, w ramach przeprowadzanych w przyszłości ocen funkcjonowania znaku dziedzictwa europejskiego przeanalizowane może zostać rozszerzenie inicjatywy na państwa trzecie uczestniczące w programie Kultura.

4.4.3. *Procedura wyboru*

Ocena skutków znaku dziedzictwa europejskiego wykazała, że jedną z najważniejszych słabych stron obecnej inicjatywy międzyrządowej jest fakt, że obiekty wybierane są samodzielnie przez uczestniczące kraje, bez udziału nadrzędnego organu na szczeblu europejskim. Taka procedura pozostawia zbyt wiele miejsca na odmienne interpretacje, a w konsekwencji kryteria nie są stosowane w taki sam sposób przez różne kraje, co jak dotąd negatywnie wpływało na jednoznaczność i jakość znaku.

Potrzebna jest zatem nowa procedura wyboru obiektów, łącząca wybór na szczeblach krajowym i europejskim. Komisja proponuje aby wstępna selekcja obiektów na pierwszym etapie dokonywana była przez państwo członkowskie, następnie, na drugim etapie, ostateczny wybór odbywałby się na szczeblu Unii Europejskiej, z udziałem panelu niezależnych ekspertów. Zagwarantowałyby to rygorystyczne stosowanie kryteriów i dostateczne uwzględnienie wymiaru europejskiego, zachowując jednocześnie zrównoważone rozmieszczenie obiektów w całej Unii Europejskiej.

Panel niezależnych ekspertów powinien być złożony z 12 członków nominowanych przez Parlament Europejski, Radę i Komisję, podobnie jak w przypadku komisji selekcyjnej Europejskich Stolic Kultury. Eksperti ci powinni mieć znaczące doświadczenie i wiedzę ekspercką w dziedzinie kultury, dziedzictwa kulturowego, historii Europy lub innych dziedzin istotnych ze względu na cele znaku dziedzictwa europejskiego.

Komisja proponuje aby każde państwo członkowskie miało możliwość dokonania wstępnej selekcji maksymalnie dwóch obiektów w każdym roku, w którym odbywa się wybór. Umożliwi to utrzymanie liczby obiektów na rozsądnym poziomie, a równocześnie pomoże państwom członkowskim zachować pewną elastyczność, gdyż w niektórych z nich istnieje większa liczba potencjalnych obiektów niż w innych.

Następnie panel niezależnych ekspertów powinien mieć możliwość wyboru z wstępnie wybranych obiektów maksymalnie jednego w każdym państwie członkowskim w każdym roku, w którym odbywa się wybór. Proponuje się potraktować w szczególnie priorytetowy sposób obiekty o silnym wymiarze transnarodowym. Powinno to utrzymać element konkurencji między obiektami na poziomie Unii Europejskiej, pomagając zapewnić ogólną jakość obiektów, a tym samym także wiarygodność i prestiż inicjatywy.

Komisja proponuje także, aby po trzech kolejnych latach poświęconych na wybór nowych obiektów, czwarty rok cyklu zarezerwowany został na procedurę monitorowania. Umożliwi to utrzymanie obciążeń administracyjnych państw członkowskich i Komisji na rozsądnym poziomie. Harmonogram stanowiący ilustrację zaproponowanej procedury znajduje się w załączniku.

4.4.4. *Monitorowanie i cofnięcie znaku*

Znak zasadniczo przyznawany powinien być na stałe, gdyż wartość symboliczna wybranych obiektów nie zmniejsza się z czasem, oraz aby zachęcić do podejścia długoterminowego i inwestowania w rozwój obiektów. Aby zachować jakość i wiarygodność w perspektywie długoterminowej niezbędny jest jednak skuteczny system monitorowania, który zagwarantuje, że obiekty opatrzone znakiem wypełniły zobowiązania podjęte na etapie wnioskowania o przyznanie znaku. Komisja proponuje aby monitorowanie leżało w gestii państw członkowskich, które co 4 lata będą przekazywać jego wyniki europejskiemu panelowi. Jeśli konkretny obiekt nie będzie wywiązywał się ze zobowiązań, istniała będzie możliwość cofnięcia znaku.

4.4.5. *Ustalenia praktyczne*

Wsparcie Komisji jest niezbędne w celu zapewnienia większej niż w obecnym systemie stabilności oraz umożliwienia gromadzenia specjalistycznej wiedzy. Rozwiązanie to pozwoli na korzystanie z doświadczeń takich inicjatyw jak Europejskie Stolice Kultury lub Nagrody UE w dziedzinie Dziedzictwa Kulturowego / Europa Nostra. Będzie ono jednak wymagało udostępnienia dodatkowych środków (jeden pracownik w funkcji administratora i jeden w funkcji asystenta). Aby zasady praktycznej organizacji pozostały, na ile to możliwe, jasne i elastyczne, niektóre zadania organizacyjne mogą zostać zlecone zewnętrznym usługodawcom przy zastosowaniu procedury przetargowej.

4.4.6. *Ocena*

Regularna ocena inicjatywy na rzecz znaku dziedzictwa europejskiego jest niezbędna aby zagwarantować jej skuteczność i wiarygodność. Ocena ta musi dotyczyć zarówno aspektów operacyjnych działania, jak i faktycznych skumulowanych skutków znaku dziedzictwa europejskiego jako całości. Celem oceny powinno być stwierdzenie, które aspekty działania funkcjonują bez zarzutu, czy powinno ono być kontynuowane, gdzie możliwa jest poprawa i przede wszystkim, w jaki sposób osiągnąć poprawę w przyszłości. Wspomniane wyżej wyniki monitorowania obiektów opatrzonych znakiem stanowiąc będą naturalnie element oceny. Ocena włączona zostanie do zakresu odpowiedzialności Komisji i przebiegać będzie w formie oceny zewnętrznej przeprowadzanej co 6 lat.

4.4.7. *Przepisy przejściowe*

Należy podjąć przejściowe środki w celu określenia statusu obiektów, którym już przyznano znak dziedzictwa europejskiego w ramach inicjatywy międzyrządowej. Aby zagwarantować ogólną spójność inicjatywy, obiekty te powinny zostać ponownie ocenione przy zastosowaniu nowych kryteriów. Ze względu na równe traktowanie wszystkich państw członkowskich Komisja proponuje umożliwienie państwom, które nie uczestniczyły w inicjatywie międzyrządowej, zaproponowania pierwszego zestawu obiektów przed rozpoczęciem zwykłej procedury wyboru.

5. ZASOBY

Roczne środki dla znaku dziedzictwa europejskiego są zatwierdzane przez władzę budżetową w ramach limitów wyznaczonych w wieloletnich ramach finansowych. Środki te powinny pokrywać następujące koszty: koszty europejskiego panelu ekspertów, eksponowanie inicjatywy na poziomie europejskim, niektóre działania związane z budowaniem przez obiekty sieci kontaktów oraz zasoby ludzkie w ramach Komisji Europejskiej niezbędne do wspierania działania. Załączona ocena skutków finansowych regulacji zawiera szczegóły dotyczące okresu od dnia 1 stycznia 2011 r. do dnia 31 grudnia 2013 r., który zawiera się w granicach obecnych wieloletnich ram finansowych.

Wniosek

DECYZJA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

ustanawiająca działanie Unii Europejskiej na rzecz znaku dziedzictwa europejskiego

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 167,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

uwzględniając opinię Komitetu Regionów¹,

po przekazaniu wniosku parlamentom narodowym,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Celem traktatu jest tworzenie bliższych związków między narodami Europy, a jego art. 167 w szczególności zobowiązuje Unię Europejską do przyczyniania się do rozkwitu kultur państw członkowskich, z poszanowaniem ich różnorodności narodowej i regionalnej, jednocześnie podkreślając znaczenie wspólnego dziedzictwa kulturowego.
- (2) Lepsze zrozumienie oraz uznanie, szczególnie przez młodych ludzi, walorów wspólnego, a jednocześnie różnorodnego dziedzictwa kulturowego przyczynia się do wzmocnienia poczucia przynależności do Unii Europejskiej i do wzmocnienia dialogu międzykulturowego. Ważne jest zatem zapewnianie szerszego dostępu do dziedzictwa kulturowego oraz wzmacnianie jego europejskiego wymiaru.
- (3) Traktat ustanawia także obywatelstwo Unii, które uzupełnia obywatelstwo państw członkowskich oraz stanowi istotny element ochrony i wzmacniania procesu integracji europejskiej. Aby obywatele w pełni popierali integrację europejską, należy położyć większy nacisk na wspólne wartości, historię i kulturę, będące kluczowymi elementami uczestnictwa w społeczeństwie zbudowanym w oparciu o wolność, demokrację i szacunek dla praw człowieka, różnorodność kulturową, tolerancję i solidarność.
- (4) Znak dziedzictwa europejskiego utworzony został w kwietniu 2006 r. w Granadzie w ramach inicjatywy międzyrządowej kilku państw członkowskich.

¹ Dz.U., , s. .

- (5) Rada Unii Europejskiej, podczas spotkania w dniu 20 listopada 2008 r., przyjęła konkluzje², których celem jest przekształcenie międzyrządowej inicjatywy znaku dziedzictwa europejskiego w działanie Unii Europejskiej, i w których zachęca Komisję do przedstawienia odpowiedniego wniosku dotyczącego stworzenia przez Unię Europejską znaku dziedzictwa europejskiego i określającego uwarunkowania praktyczne odnośnie do realizacji tego projektu.
- (6) Konsultacja społeczna i ocena wpływu przeprowadzone przez Komisję potwierdziły, że międzyrządowy znak dziedzictwa europejskiego był cenną inicjatywą, ale konieczne jest jej dalsze rozwijanie, aby wykorzystany został cały jej potencjał. Potwierdziły one także, że zaangażowanie Unii Europejskiej może wnieść wyraźną wartość dodaną do znaku dziedzictwa europejskiego i pomóc inicjatywie w osiągnięciu ważnego jakościowo postępu.
- (7) Znak dziedzictwa europejskiego powinien dążyć do synergii i możliwości wzajemnego uzupełniania się z innymi inicjatywami, takimi jak lista światowego dziedzictwa UNESCO lub „europejskie szlaki kultury” Rady Europy. Wartość dodana nowego znaku dziedzictwa europejskiego powinna opierać się na wkładzie wybranych obiektów w europejską historię i kulturę, na wyraźnym wymiarze edukacyjnym kierowanym do obywateli, w tym osób młodych, oraz na budowaniu sieci kontaktów między obiektami, w celu wymiany doświadczeń i najlepszych praktyk. Główny nacisk położony jest nie na konserwację obiektów, która powinno być zagwarantowana przez istniejące systemy ochrony, ale na promowanie obiektów i ułatwianie dostępu do nich oraz na jakość prezentowanych informacji i organizowanych imprez.
- (8) Oprócz wzmocnienia poczucia przynależności europejskich obywateli do Unii Europejskiej i ożywiania dialogu międzykulturowego, działanie Unii na rzecz znaku dziedzictwa europejskiego może przyczynić się także do zwiększenia wartości i nadania odpowiedniej rangi dziedzictwu kulturowemu, zwiększenia jego roli dla rozwoju gospodarczego i zrównoważonego rozwoju regionów, w szczególności dzięki turystyce kulturalnej, do zwiększenia synergii między dziedzictwem kulturowym a współczesną twórczością i kreatywnością, do ułatwienia wymiany doświadczeń i najlepszych praktyk w całej Europie, i ogólniej do promowania wartości demokratycznych i praw człowieka, które leżą u podstaw integracji europejskiej.
- (9) Cele te są w pełni zgodne z celami europejskiej agendy kultury, w której mieści się rozwijanie różnorodności kulturowej i dialogu międzykulturowego oraz promowanie kultury jako katalizatora kreatywności³.
- (10) Zasadnicze znaczenie ma stosowanie przy przyznawaniu znaku dziedzictwa europejskiego wspólnych, jasnych i przejrzystych kryteriów wyboru oraz procedur.
- (11) Należy zachować proste i elastyczne warunki zarządzania znakiem dziedzictwa europejskiego, zgodnie z zasadą pomocniczości.
- (12) Ponieważ cele niniejszej decyzji nie mogą zostać w wystarczającym stopniu osiągnięte przez państwa członkowskie, a z uwagi w szczególności na potrzebę nowych

² Dz.U. C 319 z 13.12.2008, s. 11-12.

³ COM(2007) 242 - doc. 9496/07.

wspólnych, jasnych i przejrzystych kryteriów i procedur związanych ze znakiem dziedzictwa europejskiego, a także lepszej koordynacji między państwami członkowskimi, możliwe jest skuteczniejsze ich osiągnięcie na poziomie Unii, Unia może przyjąć środki zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności, wyrażoną we wzmiankowanym artykule, decyzja nie przekracza tego, co jest niezbędne, aby osiągnąć te cele,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Przedmiot

Niniejsza decyzja ustanawia działanie Unii Europejskiej zatytułowane „Znak dziedzictwa europejskiego”.

Artykuł 2

Definicja

Dla celów niniejszej decyzji „obiekty” oznaczają zabytki, stanowiska naturalne i miejskie, krajobrazy kulturowe, miejsca pamięci, dobra i obiekty kultury, dziedzictwo niematerialne związane z danym miejscem, w tym dziedzictwo współczesne.

Artykuł 3

Cele

1. Ogólnym celem działania jest przyczynianie się do:
 - wzmocnienia u obywateli europejskich poczucia przynależności do Unii Europejskiej, opartego na wspólnych elementach historii i dziedzictwa kulturowego, a także na uznaniu walorów różnorodności;
 - wspierania dialogu międzykulturowego.
2. Pośrednim celem działania jest przyczynianie się do:
 - podniesienia wartości i nadania odpowiedniej rangi obiektom, które odegrały główną rolę w historii i budowaniu Unii Europejskiej;
 - ułatwienia obywatelom europejskim zrozumienia procesu budowania Europy, a także poznania ich wspólnego, a jednocześnie różnorodnego dziedzictwa kulturowego, szczególnie związanego z wartościami demokratycznymi i prawami człowieka będącymi istotą integracji europejskiej.
3. Cele szczególne działania są następujące:
 - rozwijanie europejskiego wymiaru obiektów;

- podnoszenie świadomości wspólnego dziedzictwa kulturowego u młodych ludzi;
- ułatwianie wymiany doświadczeń i najlepszych praktyk w całej Europie;
- rozszerzenie dostępu do obiektów dziedzictwa kulturowego na ogół społeczeństwa, szczególnie na osoby młode;
- intensyfikacja dialogu międzykulturowego, szczególnie wśród osób młodych, poprzez kształcenie w dziedzinie kultury, sztuki i historii;
- umożliwianie synergii dziedzictwa kulturowego i współczesnej twórczości i kreatywności;
- przyczynienie się do atrakcyjności i zrównoważonego rozwoju regionów.

Artykuł 4

Uczestnictwo w działaniach

W działaniu mogą uczestniczyć państwa członkowskie Unii Europejskiej. Uczestnictwo to ma charakter dobrowolny.

Artykuł 5

Komplementarność z innymi inicjatywami

Komisja i państwa członkowskie zapewniają komplementarność znaku dziedzictwa europejskiego w stosunku do innych inicjatyw w dziedzinie dziedzictwa kulturowego, takich jak lista światowego dziedzictwa UNESCO lub „europejskie szlaki kultury” Rady Europy.

Artykuł 6

Dostęp do programu

Znak dziedzictwa europejskiego otrzymać mogą obiekty zdefiniowane w art. 2.

Artykuł 7

Kryteria

Znak dziedzictwa europejskiego przyznawany jest zgodnie z następującymi kryteriami.

- (1) Obiekty kandydujące do znaku mają wartość europejskiego symbolu i odegrały ważną rolę w historii i budowaniu Unii Europejskiej. W odniesieniu do obiektów kandydujących należy zatem uzasadnić:
 - ich ponadgraniczny lub ogólnoeuropejski charakter: przeszłe lub obecne oddziaływanie i atrakcyjność kandydującego obiektu musi wykraczać poza granice państwa członkowskiego;

- lub miejsce i rolę obiektu w historii europejskiej i historii integracji europejskiej oraz jego związki z najważniejszymi dla Europy wydarzeniami lub postaciami, a także prądami kulturowymi, ruchami artystycznymi, politycznymi, społecznymi, naukowymi, technologicznymi lub przemysłowymi;
 - lub miejsce i rolę obiektu w rozwijaniu promowania wspólnych wartości, leżących u podstaw integracji europejskiej, takich jak wolność, demokracja i szacunek dla praw człowieka, różnorodność kulturowa, tolerancja i solidarność.
- (2) Obiekty kandydujące do znaku przedkładają projekt promujący ich europejski charakter i zobowiązują się do następujących działań:
- zwiększania świadomości europejskiego charakteru obiektu, w szczególności poprzez odpowiednią działalność informacyjną, oznakowanie i szkolenie personelu;
 - organizowania działań edukacyjnych, adresowanych w szczególności do osób młodych, które pozwalają na pogłębienie zrozumienia wspólnej historii Europy, jej wspólnego, a jednocześnie różnorodnego dziedzictwa kulturowego i wzmacniają poczucie przynależności do wspólnej przestrzeni;
 - promowania wielojęzyczności poprzez używanie wielu języków Unii Europejskiej;
 - udziału w sieci kontaktów obiektów opatrzonych znakiem dziedzictwa europejskiego w celu wymiany doświadczeń i inicjowania wspólnych projektów;
 - nadania odpowiedniej rangi i zwiększenia atrakcyjności obiektów, w skali europejskiej, na przykład przy zastosowaniu nowoczesnych technologii;
 - tam, gdzie pozwala na to specyfika obiektu, zachęca się także do organizowania działań artystycznych i kulturalnych (na przykład wydarzeń, festiwali, pobytów artystów-rezydentów), które zwiększają mobilność europejskich artystów i kolekcji, pobudzają dialog międzykulturowy i zachęcają do tworzenia związków między dziedzictwem kulturowym a współczesną twórczością i kreatywnością.
- (3) Kandydaci do znaku przedstawiają plan zarządzania i zobowiązują się do następujących działań:
- zapewnienia prawidłowego zarządzania obiektem;
 - zapewnienia ochrony obiektu oraz przekazania go następnym pokoleniom zgodnie z odpowiednimi regułami ochrony;
 - zapewnienia jakości obsługi zwiedzających, takiej jak historyczna prezentacja, informacje dla zwiedzających, oznakowanie itp.;
 - zapewnienia dostępu do obiektów dla jak najszerszej grupy odbiorców, na przykład dzięki ich odpowiedniemu dostosowaniu lub szkoleniom personelu;
 - poświęcenia szczególnej uwagi młodzieży, w szczególności poprzez umożliwienie jej korzystnych warunków dostępu;

- prowadzenia promocji obiektów jako możliwego celu podróży turystycznych;
- rozwijania spójnej i pełnej strategii komunikacyjnej podkreślającej europejskie znaczenie obiektu;
- zapewnienia, że plan zarządzania jest, na ile to możliwe, przyjazny dla środowiska, w celu ograniczenia potencjalnego negatywnego wpływu turystyki.

Artykuł 8

Europejski panel niezależnych ekspertów

1. Europejski panel niezależnych ekspertów (dalej nazywany „europejskim panelem”) ustanowiony zostaje w celu przeprowadzania procedur wyboru i monitorowania na szczeblu europejskim. Gwarantuje on, że kryteria są stosowane jednakowo w uczestniczących państwach członkowskich.
2. Europejski panel składa się z 12 członków. Czterech członków mianuje Parlament Europejski, czterech Rada i czterech Komisja. Panel wyznacza swojego przewodniczącego.
3. Członkowie europejskiego panelu są niezależnymi ekspertami. Mają oni znaczące doświadczenie i wiedzę ekspercką w dziedzinie kultury, dziedzictwa kulturowego, historii Europy lub innych dziedzin istotnych dla celów znaku dziedzictwa europejskiego
4. Członkowie europejskiego panelu mianowani są na trzy lata. W drodze odstępstwa w pierwszym roku obowiązywania niniejszej decyzji czterej eksperci mianowani są przez Komisję na okres jednego roku, czterej eksperci mianowani są przez Parlament Europejski na okres dwóch lat, czterej eksperci mianowani są przez Radę na okres trzech lat.
5. Jeżeli stwierdzono konflikt interesów pomiędzy członkiem panelu a specyficznym obiektem, członek panelu nie uczestniczy w ocenie tego obiektu.
6. Wszystkie sprawozdania, zalecenia i uwagi europejskiego panelu podawane są do wiadomości publicznej.

Artykuł 9

Formularz wniosku

W celu stosowania sprawnych i nieuciążliwych procedur Komisja przygotowuje, w oparciu o kryteria wyboru, formularz wniosku, który stosowany jest przez wszystkich kandydatów. W ramach procedury wyboru analizowane będą jedynie kandydatury zgłoszone z użyciem oficjalnego formularza.

Artykuł 10

Wstępna selekcja na szczeblu krajowym

1. Za wstępną selekcję obiektów do znaku dziedzictwa europejskiego odpowiadają państwa członkowskie.
2. Każde państwo członkowskie może dokonać wstępnej selekcji maksymalnie dwóch obiektów rocznie, zgodnie z harmonogramem w załączniku. W latach przeznaczonych na procedurę monitorowania selekcja nie odbywa się.
3. Każde państwo członkowskie ustanawia własne procedury i własny harmonogram wstępnej selekcji obiektów, zgodnie z zasadą pomocniczości, zapewniając nieuciążliwość i jak największą elastyczność procedur. Zawiadamia ono jednak Komisję o wynikach wstępnej selekcji najpóźniej do dnia 31 stycznia roku procedury wyboru.
4. Wstępna selekcja dokonywana jest w oparciu o kryteria ustanowione w art. 7 i z zastosowaniem formularza, o którym mowa w art. 9.

Artykuł 11

Ostateczny wybór na szczeblu Unii

1. Za ostateczny wybór obiektów, którym przyznany zostaje znak dziedzictwa europejskiego, odpowiada Komisja, a przeprowadza ją europejski panel.
2. Europejski panel przeprowadza ocenę kandydatur wstępnie wybranych obiektów i dokonuje wyboru maksymalnie jednego obiektu w każdym państwie członkowskim. W razie potrzeby wymagane mogą być dalsze informacje i zorganizowana wizyta na terenie obiektu.
3. Ostateczny wybór dokonywany jest w oparciu o kryteria ustanowione w art. 7 i z zastosowaniem formularza, o którym mowa w art. 9.
4. Europejski panel przygotowuje sprawozdanie dotyczące wstępnie wyselekcjonowanych obiektów najpóźniej do dnia 31 października roku procedury wyboru. Sprawozdanie to zawiera zalecenie przyznania znaku dziedzictwa europejskiego oraz wyjaśnienia dotyczące obiektów, które nie zostały włączone do ostatecznej listy.
5. Kandydaci, którzy nie znaleźli się na ostatecznej liście, mogą w kolejnych latach składać nowe kandydatury do wstępnej selekcji na szczeblu krajowym.

Artykuł 12

Obiekty transnarodowe

1. Do celów niniejszego rozporządzenia do „obektów transnarodowych” zalicza się:
 - wiele obiektów usytuowanych w różnych państwach członkowskich, które łączy jeden specyficzny temat;

- jeden konkretny obiekt usytuowany na terenie co najmniej dwóch różnych państw członkowskich.
- 2. Kandydatury obiektów transnarodowych traktowane są zgodnie z tą samą procedurą co inne obiekty. Poddawane są one wstępnej selekcji przez jedno z odpowiednich państw członkowskich, w ramach limitu dwóch obiektów ustanowionego w art. 10 i zgłaszane w imieniu wszystkich odpowiednich państw członkowskich po konsultacji i zgodzie tych państw członkowskich.
- 3. Jeżeli obiekt transnarodowy spełnia kryteria ustanowione w art. 7, będzie on miał charakter priorytetowy w ostatecznym wyborze.

Artykuł 13

Wyznaczenie

1. Komisja oficjalnie wyznacza obiekty, które otrzymać mają znak dziedzictwa europejskiego w roku następującym po roku procedury wyboru w świetle zaleceń europejskiego panelu i informuje Parlament Europejski i Radę.
2. Znak dziedzictwa europejskiego zasadniczo przyznawany jest na stałe, o ile spełnione są warunki określone w art. 14 i 15, i pod warunkiem kontynuowania działania.

Artykuł 14

Monitorowanie

1. Każdy obiekt oznaczony znakiem dziedzictwa europejskiego jest regularnie monitorowany aby zagwarantować, że nadal spełnia on kryteria i wypełnia zobowiązania podjęte w kandydaturze.
2. Za monitorowanie wszystkich obiektów znajdujących się na terytorium danego państwa członkowskiego odpowiada to państwo członkowskie. Państwo członkowskie gromadzi wszystkie niezbędne informacje i co cztery lata przygotowuje szczegółowe sprawozdanie, zgodnie z harmonogramem w załączniku.
3. Sprawozdanie przekazywane jest Komisji i przedkładane europejskiemu panelowi do analizy najpóźniej do dnia 31 stycznia roku procedury monitorowania.
4. Europejski panel przygotowuje sprawozdanie o sytuacji obiektów opatrzonych znakiem w danym państwie członkowskim najpóźniej do dnia 31 października roku procedury monitorowania, w razie potrzeby włączając do niego zalecenia, które powinny być uwzględnione w kolejnym okresie monitorowania.
5. Komisja ustanawia wspólne wskaźniki dla państw członkowskich w celu zagwarantowania spójnego podejścia do procedury monitorowania.

Artykuł 15

Cofnięcie znaku

1. W przypadku stwierdzenia przez europejski panel, że konkretny obiekt nie spełnia już kryteriów znaku dziedzictwa europejskiego lub nie respektuje już wszystkich zobowiązań podjętych we wniosku, panel rozpoczyna dialog z danym państwem członkowskim, za pośrednictwem Komisji, w celu pomocy w dokonaniu odpowiednich dostosowań obiektu.
2. Jeżeli po upływie 18 miesięcy od rozpoczęcia dialogu nie dokonano niezbędnych dostosowań, europejski panel zawiadamia o tym Komisję. Zawiadomieniu musi towarzyszyć uzasadnienie oraz zalecenia dotyczące sposobu poprawienia sytuacji.
3. Jeżeli po upływie kolejnych 18 miesięcy zalecenia nie zostały wprowadzone w życie europejski panel wydaje zalecenie cofnięcia znaku dziedzictwa europejskiego danemu obiektowi.
4. Komisja podejmuje ostateczną decyzję o cofnięciu znaku dziedzictwa europejskiego i informuje Parlament Europejski i Radę.
5. Zawiadomienia oraz zalecenia europejskiego panelu podaje się do wiadomości publicznej.

Artykuł 16

Ustalenia praktyczne

1. Komisja wprowadza w życie działanie Unii Europejskiej na rzecz znaku dziedzictwa europejskiego. Komisja w szczególności:
 - gwarantuje ogólną spójność i jakość działania;
 - zapewnia koordynację między państwami członkowskimi i europejskim panelem;
 - ustanawia wytyczne procedur wyboru i monitorowania, a także formularz wniosku;
 - zapewnia wsparcie dla europejskiego panelu niezależnych ekspertów.
2. Komisja odpowiedzialna jest za komunikację oraz eksponowanie znaku dziedzictwa europejskiego na poziomie Unii, w szczególności poprzez stworzenie i uaktualnianie poświęconych mu stron internetowych.
3. Komisja wspiera tworzenie sieci kontaktów obiektów opatrzonych znakiem.
4. Działania wymienione w ust. 2 i 3, a także koszty europejskiego panelu finansowane są z zasobów finansowych, o których mowa w art. 19.

Artykuł 17

Ocena

1. Komisja gwarantuje zewnętrzną i niezależną ocenę działania na rzecz znaku dziedzictwa europejskiego. Ocena ta dokonywana jest co sześć lat, zgodnie z harmonogramem w załączniku, i musi dotyczyć wszystkich elementów, w tym skuteczności aspektów operacyjnych związanych z prowadzeniem działania, liczby obiektów, skutków działania, sposobów jego udoskonalenia oraz kwestii kontynuowania znaku dziedzictwa europejskiego.
2. Komisja przekazuje Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie zawierające ocenę w terminie sześciu miesięcy od zakończenia oceny.

Artykuł 18

Przepisy przejściowe

1. Obiekty, którym przyznano już znak dziedzictwa europejskiego w ramach inicjatywy międzyrządowej i które znajdują się w państwach członkowskich są oceniane [w okresie roku od wejścia w życie niniejszej decyzji].

Nowe kandydatury tych obiektów zgłaszane są Komisji przez odpowiednie państwo członkowskie na podstawie kryteriów i procedur ustanowionych w art. 6 i 9, najpóźniej do dnia 31 stycznia [danego roku].

Nowe kandydatury oceniane są przez europejski panel.

Jeżeli obiekt zaproponowany przez dane państwo członkowskie nie spełnia kryteriów lub niezbędne są dalsze informacje, europejski panel rozpoczyna dialog z państwem członkowskim za pośrednictwem Komisji w celu ustalenia czy kandydatura może być udoskonalona przed wydaniem ostatecznej decyzji. W razie potrzeby może zostać zorganizowana wizyta na terenie obiektu.

Europejski panel przygotowuje do końca [danego roku] sprawozdanie dotyczące obiektów, zawierające zalecenie przyznania znaku dziedzictwa europejskiego, o ile nie ma potrzeby uzyskania dodatkowych wyjaśnień od państw członkowskich.

Następnie Komisja oficjalnie wyznacza obiekty.

Znak dziedzictwa europejskiego zasadniczo przyznawany jest na stałe obiektom, o których mowa w niniejszym ustępie, o ile spełnione są warunki określone w art. 14 i 15, i pod warunkiem kontynuowania działania.

Kandydaci, którzy nie znaleźli się na ostatecznej liście, mogą w kolejnych latach składać nowe kandydatury do wstępnej selekcji na szczeblu krajowym.

2. Państwa członkowskie, które nie uczestniczyły w międzyrządowej inicjatywie znaku dziedzictwa europejskiego mogą zgłosić maksymalnie cztery obiekty znaku dziedzictwa europejskiego w [drugim roku następującym po wejściu w życie niniejszej decyzji].

Kandydatury tych obiektów zgłaszane są Komisji przez odpowiednie państwo członkowskie na podstawie kryteriów i procedur ustanowionych w art. 6 i 9, najpóźniej do dnia 31 stycznia [danego roku].

Nowe kandydatury oceniane są przez europejski panel. Jeżeli obiekt zaproponowany przez dane państwo członkowskie nie spełnia kryteriów lub niezbędne są dalsze informacje, europejski panel rozpoczyna dialog z państwem członkowskim za pośrednictwem Komisji w celu ustalenia, czy kandydatura może być udoskonalona przed wydaniem ostatecznej decyzji. W razie potrzeby może zostać zorganizowana wizyta na terenie obiektu.

Europejski panel przygotowuje do końca [danego roku] sprawozdanie dotyczące obiektów, zawierające zalecenie przyznania znaku dziedzictwa europejskiego, o ile nie ma potrzeby uzyskania dodatkowych wyjaśnień od państw członkowskich.

Następnie Komisja oficjalnie wyznacza obiekty.

Znak dziedzictwa europejskiego zasadniczo przyznawany jest na stałe obiektom, o których mowa w niniejszym ustępie, o ile spełnione są warunki określone w art. 14 i 15, i pod warunkiem kontynuowania działania.

Kandydaci, którzy nie znaleźli się na ostatecznej liście, mogą w kolejnych latach składać nowe kandydatury do wstępnej selekcji na szczeblu krajowym.

3. Procedura wyboru i monitorowania znaku dziedzictwa europejskiego ustanowiona w art. 6-15 rozpoczyna się w [trzecim roku od wejścia w życie niniejszej decyzji].

Artykuł 19

Postanowienia finansowe

1. Koperta finansowa dla realizacji działania w okresie od dnia 1 stycznia 2011 r. do dnia 31 grudnia 2013 r. wynosi 1 350 000 EUR.
2. Roczne środki zatwierdzane są przez władzę budżetową w granicach wieloletnich ram finansowych.

Artykuł 20

Wejście w życie

Niniejsza decyzja wchodzi w życie w dniu następującym po dniu jej opublikowania w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Sporządzono w Brukseli dnia [...] r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodniczący

W imieniu Rady
Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK

HARMONOGRAM

Harmonogram znaku dziedzictwa europejskiego

[Rok n]	Przyjęcie decyzji Prace przygotowawcze
[Rok n+1]	Ponowna ocena obiektów, którym przyznano już znak dziedzictwa europejskiego w ramach inicjatywy międzyrządowej
[Rok n+2]	Składanie kandydatur obiektów przez państwa członkowskie, które nie uczestniczyły w inicjatywie międzyrządowej
[Rok n+3]	Wybór
[Rok n+4]	Monitorowanie
[Rok n+5]	Wybór
[Rok n+6]	Wybór Ocena znaku dziedzictwa europejskiego
[Rok n+7]	Wybór
[Rok n+8]	Monitorowanie
[Rok n+9]	Wybór
[Rok n+10]	Wybór
[Rok n+11]	Wybór
[Rok n+12]	Monitorowanie Ocena znaku dziedzictwa europejskiego
...	...

OCENA SKUTKÓW FINANSOWYCH REGULACJI

1. TYTUŁ WNIOSKU:

Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiająca działanie Unii Europejskiej na rzecz znaku dziedzictwa europejskiego

2. STRUKTURA ABM/ABB

Dziedzina polityki: Edukacja i kultura

Działanie: Rozwój współpracy kulturalnej w Europie

3. POZYCJE W BUDŻECIE

3.1. Pozycje w budżecie (pozycje operacyjne i powiązane pozycje pomocy technicznej i administracyjnej (dawniej pozycje B.A)), wraz z treścią:

15 04 50 Znak dziedzictwa europejskiego

3.2. Czas trwania działania i wpływu finansowego:

Podstawa prawna znaku dziedzictwa europejskiego nie jest ograniczona w czasie.

Wniosek będzie miał wpływ na budżet UE od dnia 1 stycznia 2011 r. do 31 grudnia 2013 r.

3.3. Informacje budżetowe:

Pozycja w budżecie	Rodzaj wydatków		Nowe	Wkład EFTA	Wkład krajów ubiegających się o członkostwo	Dział w perspektywie finansowej
15 04 50	Nieobowiązkowe	Zróżnicowane ⁴	TAK	NIE	NIE	Nr 3b

⁴ Środki zróżnicowane

4. ZESTAWIENIE ZASOBÓW

4.1. Zasoby finansowe

4.1.1. Zestawienie środków na zobowiązania (CA) i środków na płatności (PA)

mln EUR (do 3 miejsc po przecinku)

Rodzaj wydatków	Sekcja nr		2011	2012	2013	2014	Razem
-----------------	-----------	--	------	------	------	------	-------

Wydatki operacyjne⁵

Środki na zobowiązania (CA)	8.1	a		0,350	1,000		1,350
Środki na płatności (PA)		b		0,250	0,800	0,300	1,350

Wydatki administracyjne w ramach kwoty referencyjnej⁶

Pomoc techniczna i administracyjna (NDA)	8.2.4	c					
--	-------	---	--	--	--	--	--

KWOTA REFERENCYJNA OGÓŁEM

Środki na zobowiązania		a+c		0,350	1,000		1,350
Środki na płatności		b+c		0,250	0,800	0,300	1,350

Wydatki na zasoby ludzkie i powiązane wydatki (NDA)	8.2.5	d	0,122	0,244	0,244		0,610
Wydatki administracyjne, inne niż koszty zasobów ludzkich i powiązane koszty, nieuwzględnione w kwocie referencyjnej (NDA)	8.2.6	e	0,003	0,006	0,006		0,015

⁵ Wydatki niewchodzące w zakres rozdziału 15 01 w tytule 15.

⁶ Wydatki w ramach art. 15 01 04 w tytule 15.

Indykatywne koszty finansowe interwencji ogółem

OGÓLEM CA, w tym koszty zasobów ludzkich		a+c +d+ e	0,125	0,600	1,250		1,975
OGÓLEM PA, w tym koszty zasobów ludzkich		b+c +d+ e	0,125	0,500	1,050	0,300	1,975

Szczegółowe informacje dotyczące współfinansowania

Nie dotyczy.

4.1.2. Zgodność z programowaniem finansowym

- Wniosek jest zgodny z istniejącym programowaniem finansowym.
- Wniosek wymaga przeprogramowania odpowiedniego działu w perspektywie finansowej.

Kwota 350 000 EUR zostanie przyznana w 2012 r. przez przegrupowanie środków z puli środków finansowych programu Kultura (art. 15 04 44 Kultura)

- Wniosek może wymagać zastosowania postanowień porozumienia międzyinstytucjonalnego⁷ (tzn. instrumentu elastyczności lub zmiany perspektywy finansowej).

4.1.3. Wpływ finansowy na dochody

- Wniosek nie ma wpływu finansowego na dochody.
- Wniosek ma następujący wpływ finansowy na dochody:

4.2. Zasoby ludzkie w przeliczeniu na pełne etaty (w tym urzędnicy, pracownicy zatrudnieni na czas określony i personel zewnętrzny) – szczegółowe informacje w pkt 8.2.1.

Zapotrzebowania na dany rok	2011	2012	2013
Zasoby ludzkie ogółem	1	2	2

⁷ Zob. pkt 19 i 24 porozumienia międzyinstytucjonalnego.

5. OPIS I CELE

5.1. Potrzeba, która ma zostać zaspokojona w perspektywie krótko- lub długoterminowej

Zob. sekcja 1 uzasadnienia i sekcja 2 oceny skutków.

5.2. Wartość dodana z tytułu zaangażowania Unii Europejskiej i spójność wniosku z innymi instrumentami finansowymi oraz możliwa synergia.

Zob. sekcja 3.2 uzasadnienia i sekcja 2.3 oceny skutków. Istnieje synergia między przedmiotowym wnioskiem i programem Kultura.

5.3. Cele, spodziewane wyniki oraz wskaźniki związane z wnioskiem w kontekście ABM (zarządzania kosztami działań).

Cele znaku dziedzictwa europejskiego (zob. art. 3 wniosku dotyczącego decyzji i sekcja 3 oceny skutków) są bezpośrednio związane ze strategicznym celem Komisji, jakim jest solidarność, głównie ze względu na ich wkład w spójność gospodarczą i społeczną oraz ochronę i wspieranie wspólnych wartości europejskich. Znak dziedzictwa europejskiego jest również związany ze strategicznym celem Komisji, jakim jest dobrobyt, poprzez jego szczegółowy cel dotyczący wkładu w atrakcyjność i zrównoważony rozwój regionów.

W celu oceny wyników inicjatywy na rzecz znaku dziedzictwa europejskiego zostaną określone kluczowe wskaźniki socjalne, gospodarcze i ekologiczne. Do wskaźników socjalnych zalicza się:

- dane liczbowe wskazujące na wzrost zainteresowania dziedzictwem kulturowym;
- dane liczbowe wskazujące na wzrost zainteresowania wspólną historią europejską;
- liczbę imprez zorganizowanych przez obiekty adresowanych do osób młodych;
- projekty współpracy między obiektami opatrzonymi znakiem;
- liczbę zorganizowanych imprez kulturalnych;
- liczbę imprez podnoszących wiedzę na temat wartości demokratycznych i praw człowieka.

Do wskaźników gospodarczych zalicza się:

- wzrost liczby zwiedzających;
- liczbę utworzonych miejsc pracy bezpośrednio lub pośrednio związanych z inicjatywą;
- liczbę zachowanych miejsc pracy
- liczbę projektów partnerskich między obiektami opatrzonymi znakiem, a branżami związanymi z kulturą i twórczością;

- liczbę projektów partnerskich między obiektami opatrzonymi znakiem, a lokalnymi podmiotami prowadzącymi działalność gospodarczą ;
- efekt dźwigni dzięki inwestycjom w zakresie dziedzictwa kulturowego odczuwany przez publiczne i prywatne źródła finansowania.

Do wskaźników ekologicznych zalicza się:

- liczbę planów zarządzania z poszanowaniem zasady zrównoważonego rozwoju przyjętych przez obiekty;
- poprawę dostępu do obiektów w ramach transportu zorganizowanego z poszanowaniem zasady zrównoważonego rozwoju;
- warunki środowiskowe krajobrazów i obiektów historycznych.

5.4. Metoda realizacji (indykatoryjna)

X Zarządzanie scentralizowane

X bezpośrednio przez Komisję

pośrednio przez:

agencje wykonawcze

ustanowione przez Wspólnoty organy określone w art. 185 rozporządzenia finansowego

krajowe organy sektora publicznego/organy pełniące misję służby publicznej

Zarządzanie dzielone lub zdecentralizowane

z państwami członkowskimi

z państwami trzecimi

Zarządzanie wspólne z organizacjami międzynarodowymi (należy wyszczególnić)

Uwagi:

6. MONITOROWANIE I OCENA

6.1. System monitorowania

Zasady monitorowania i oceny funkcjonowania znaku dziedzictwa europejskiego zawierać będą dwa elementy, które należy wymienić: monitorowanie obiektów opatrzonych znakiem i całościowa ocena działania na rzecz znaku dziedzictwa europejskiego.

Celem tego działania jest upewnienie się, że obiekty opatrzone znakiem wywiązują się ze zobowiązań podjętych przy zgłoszeniu swojej kandydatury oraz przyznaniu im znaku i w związku z tym mogą go zachować. Komisja przedstawi zestaw wskaźników, które należy uwzględnić. Monitorowanie będzie leżeć w gestii państw członkowskich, które będą przekazywać jego wyniki europejskiemu panelowi ekspertów, który dokona oceny i, w razie konieczności, przedstawi wniosek o cofnięcie znaku. Monitorowanie obiektów opatrzonych znakiem zostanie włączone do oceny znaku dziedzictwa europejskiego jako całości. Więcej informacji na temat systemu monitorowania zawarto w art. 14 i 15 wniosku dotyczącego decyzji.

6.2. Ocena

6.2.1. Ocena ex ante

Zob. ocena wpływu.

6.2.2. Działania podjęte w wyniku oceny pośredniej/ex post (wnioski wyciągnięte z podobnych doświadczeń w przeszłości)

Nie dotyczy.

6.2.3. Warunki i częstotliwość przyszłych ocen.

Ocena inicjatywy na rzecz znaku dziedzictwa europejskiego będzie wymagała połączenia oceny zarówno jej aspektów operacyjnych, jak i faktycznych skumulowanych skutków inicjatywy jako całości. Celem tej oceny będzie stwierdzenie, które aspekty programu działają bez zarzutu, gdzie trzeba dążyć do poprawy i przede wszystkim, w jaki sposób osiągnąć poprawę w przyszłości.

W myśl art. 17 wniosku dotyczącego decyzji ocena należeć będzie do odpowiedzialności Komisji i przyjmie formę oceny zewnętrznej przeprowadzanej co 6 lat.

7. ŚRODKI ZWALCZANIA NADUŻYĆ FINANSOWYCH

Komisja musi dopilnować, by w przypadku realizacji działań finansowanych zgodnie z niniejszą decyzją interesy finansowe Unii Europejskiej były chronione poprzez zastosowanie środków zapobiegających nadużyciom finansowym, korupcji i innym nielegalnym działaniom, poprzez skuteczne kontrole oraz odzyskiwanie nienależnie wypłaconych kwot, a w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości poprzez zastosowanie skutecznych, proporcjonalnych i odstraszających kar zgodnie z rozporządzeniami Rady (WE, Euratom) nr 2988/95 i (Euratom, WE) nr 2185/96 oraz z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1073/1999.

Dla działań Unii Europejskiej finansowanych na mocy niniejszej decyzji, nieprawidłowość, o której mowa w art. 1 ust. 2 rozporządzenia (WE, Euratom) nr 2988/95, oznacza jakiegokolwiek naruszenie przepisów prawa Unii Europejskiej lub jakiegokolwiek naruszenie zobowiązań umownych wynikające z działania lub zaniechania ze strony podmiotu gospodarczego, które spowodowało lub mogło spowodować szkodę w ogólnym budżecie Unii Europejskiej lub w budżetach, które są zarządzane przez Unię Europejską, w związku z nieuzasadnionym wydatkiem.

8. SZCZEGÓŁOWE INFORMACJE DOTYCZĄCE ZASOBÓW

8.1. Cele wniosku z uwzględnieniem ich kosztu finansowego

Środki na zobowiązania w mln EUR (do 3 miejsc po przecinku)

(Należy wskazać cele, działania i realizacje)	Rodzaj realizacji	Średni koszt	2012		2013		RAZEM	
			Liczba realizacji	Koszt całkowity	Liczba realizacji	Koszt całkowity	Liczba realizacji	Koszt całkowity
Znak europejskiego dziedzictwa								
Działanie 1 Przyznanie znaku								
- Realizacja 1	Procedura wyboru przez europejski panel niezależnych ekspertów (w tym wizyty na terenie obiektów i spotkania panelu)	0,200	1	0,200	1	0,200	2	0,400
Działanie 2 Promowanie znaku								
- Realizacja 1	Kampania informacyjna	0,200	1	0,150	1	0,250	2	0,400
Działanie 3 Tworzenie i utrzymywanie sieci kontaktów między obiektami opatrzonymi znakiem								

- Realizacja 1	Konferencja tematyczna	0,275			2	0,550	2	0,550
KOSZT OGÓLEM				0,350		1,000		1,350

8.2. Wydatki administracyjne

8.2.1. Liczba i rodzaj pracowników

Rodzaj stanowiska		Personel, któremu powierzono zarządzanie działaniem przy użyciu istniejących lub dodatkowych zasobów (liczba stanowisk/pelnych etatów)		
		2011	2012	2013
Urzędnicy lub pracownicy zatrudnieni na czas określony ⁸ (15 01 01)	A*/AD	1	1	1
	B*, C*/AST		1	1
Pracownicy finansowani ⁹ w ramach art. 15 01 02				
Inni pracownicy ¹⁰ finansowani w ramach art. 15 01 04/05				
RAZEM		1	2	2

8.2.2. Opis zadań związanych z działaniem

AD: zarządzanie realizacją działania, jej monitorowanie i ocena; wsparcie dla panelu niezależnych ekspertów; organizacja spotkań panelu i reprezentowanie Komisji na tych spotkaniach; organizacja pracy sekretariatu w trakcie tych spotkań; prowadzenie działań następczych w wyniku procesu decyzyjnego dotyczącego wyboru i monitorowania obiektów; nawiązanie i utrzymywanie regularnych kontaktów i prowadzenie wymiany między instytucjami europejskimi, państwami członkowskimi, obiektami opatrzonymi znakiem i organizacjami międzynarodowymi; koordynacja sieci obiektów opatrzonych znakiem; organizacja spotkań tej sieci i reprezentowanie Komisji na tych spotkaniach; działania w zakresie komunikacji związanej z przedmiotowym działaniem; publikacja zaproszeń do składania ofert, administracja procedurą i jej monitorowanie.

AST: zapewnienie wsparcia operacyjnego zadań AD; wsparcie przy prowadzeniu działań w zakresie komunikacji; wsparcie przy organizacji spotkań; wsparcie przy

⁸ Koszty te NIE są uwzględnione w kwocie referencyjnej.

⁹ Koszty te NIE są uwzględnione w kwocie referencyjnej.

¹⁰ Koszty te są uwzględnione w kwocie referencyjnej.

przygotowaniu zaproszeń do składania ofert; wsparcie administracji w zakresie umów.

Zasadniczo działanie powinno być przygotowanie w 2011 r., tzn. powinny zostać ustanowione wszystkie jego struktury (europejski panel niezależnych ekspertów, koordynatorzy krajowi itp.), należy przygotować odpowiednie regulaminy, wytyczne i formularze wniosków, a także publikację pierwszych zaproszeń do składania ofert, tak aby pierwsza procedura wyboru odbyła się na początku 2012 r.

8.2.3. *Źródła zasobów ludzkich (stosunek pracy)*

- Stanowiska obecnie przypisane do zarządzania programem, które zostaną utrzymane lub przekształcone.
- Stanowiska wstępnie przyznane w ramach rocznej strategii politycznej/wstępnego projektu budżetu (APS/DB) na rok n
- Stanowiska, o które zostanie złożony wniosek w ramach następnej procedury APS/DB
- Przesunięcia w ramach zasobów danej jednostki organizacyjnej (przesunięcia wewnętrzne)
- Stanowiska, których obsadzenie będzie konieczne w roku n, nieprzewidziane w APS/PDB na dany rok

8.2.4. *Inne wydatki administracyjne uwzględnione w kwocie referencyjnej (XX 01 04/05 – wydatki na administrację i zarządzanie)*

Nie dotyczy.

8.2.5. *Koszt finansowy zasobów ludzkich i powiązane koszty nieuwzględnione w kwocie referencyjnej*

mln EUR (do 3 miejsc po przecinku)

Rodzaj zasobów ludzkich	2011	2012	2013
Urzędnicy i pracownicy zatrudnieni na czas określony (15 01 01)	0,122	0,244	0,244
Pracownicy finansowani w ramach artykułu 15 01 02 (personel pomocniczy, oddelegowani eksperci krajowi (END), personel kontraktowy itp.) (należy określić pozycję w budżecie)			
Koszt zasobów ludzkich i koszty powiązane (nieuwzględnione w kwocie referencyjnej) ogółem	0,122	0,244	0,244

Kalkulacja – *urzędnicy i pracownicy zatrudnieni na czas określony*

122 000 EUR/stanowisko/rok (standardowy koszt jednego stanowiska zgodnie z wytycznymi na temat sporządzania oceny skutków finansowych regulacji)

Kalkulacja – *pracownicy finansowani w ramach art. 15 01 02*

Nie dotyczy.

Zapotrzebowanie na zasoby ludzkie zostanie pokryte z przydziału już przyznanego na kierowanie tym działaniem lub przegrupowanego w ramach DG, uzupełnionego w razie potrzeby dodatkowym przydziałem, który może zostać przyznany zarządzającej DG w ramach corocznej procedury przydziału środków w świetle ograniczeń budżetowych.

8.2.6 Inne wydatki administracyjne nieuwzględnione w kwocie referencyjnej

mln EUR (do 3 miejsc po przecinku)

	2011	2012	2013	RAZEM
15 01 02 11 01 – podróże służbowe	0,003	0,006	0,006	0,015
15 01 02 11 02 – spotkania i konferencje				
15 01 02 11 03 – komitety				
15 01 02 11 04 – badania i konsultacje				
15 01 02 11 05 - systemy informatyczne				
2 Inne wydatki na zarządzanie ogółem (15 01 02 11)				
3 Inne wydatki o charakterze administracyjnym (należy wskazać jakie, odnosząc się do pozycji w budżecie)				
Ogółem wydatki administracyjne inne niż wydatki na zasoby ludzkie i powiązane koszty (nieuwzględnione w kwocie referencyjnej)	0,003	0,006	0,006	0,015

Kalkulacja – *inne wydatki administracyjne nieuwzględnione w kwocie referencyjnej*

2011: 3 podróże służbowe w Unii Europejskiej rocznie = 3 x 1000 EUR

2012 i 2013: 6 podróży służbowych w Unii Europejskiej rocznie = 6 x 1000 EUR

Zapotrzebowanie na wydatki administracyjne zostanie pokryte z przydziału już przyznanego na kierowanie tym działaniem lub przegrupowanego w ramach DG, uzupełnionego w razie potrzeby dodatkowym przydziałem, który może zostać przyznany zarządzającej DG w ramach corocznej procedury przydziału środków w świetle ograniczeń budżetowych.